

Årsplan for Enger barnehage

Aug 2021 - aug 2022.

INNHALDSFORTEGNELSE.

* Forord v/ daglig leder	side 3
* Dagsrytme og rutiner	side 4
* Foreldresamarbeid	side 5
* Personalsamarbeid og andre samarbeidspartnere	side 6
* Medvirkning og livsmestring.	side 7
* Leik og overgang barnehage- skole	side 8
* Barnehagens formål og innhold	side 9
* Innhold – fagområdene, og vurdering av barnehagen	side 10
* Satsingsområde, Tema	side 11
*Organisering, progresjon	side 12
*Vi bygger stein på stein.. og vurdering	side 13
* Aktivitetsplan for pedagogisk tilrettelagt aktivitet og tema	side 14

FORORD VED DAGLIG LEDER.

Velkommen til barnehageåret 2020/2021.

Sist barnehageår ble ikke helt som normalen, ved at vi har måttet ta hensyn til at både verden og Sigdal ble rammet av korona viruset. Heldigvis har vi vært skånet for de verste utbruddene, og vi håper at det vil fortsette. Gjenåpningen av samfunnet skjer sakte, men sikkert, og vi håper at vi ved oppstart på nytt barnehageår skal kunne åpne på grønt nivå. Men, alle må allikevel gjøre en innsats for at det skal forbli slik, og det vil si at barnehagen fortsatt vil ha visse restriksjoner mht smittevern. Mer info får dere på eget skriv.

Selv om det er tøft nå, så kommer det til å gå over. -Alt blir bra

I Enger barnehage legger vi stor vekt på å skape gode hverdager for barna der trygghet, fellesskap, omsorg og det å bry seg om hverandre står sentralt. Vi vil være tydelige og nærværende (autoritative) voksne for barna, og gi dem trygge rammer - HVER DAG. Enger skal være et godt sted å være for både små og store. Barna skal oppleve glede, og føle seg betydningsfulle og velkomne hos oss. Vi vil skape gode barndomsminner ved å bry oss om hverandre, være en del av et fellesskap og føle at jeg er bra nok - uavhengig av prestasjoner. Vi vil sette gode spor og skape gode barndomsminner. Vår visjon er;

Med lek og læring i Enger, får barna tryggheten de trenger !

Barnehagens årsplan er et arbeidsredskap for personalet, som skal være med på å danne kvalitet i barnehagen, men like viktig viser den hva vi legger vekt på i barnehagen vår. Den er også en oversikt med nyttig Informasjon over hva vi skal arbeide med i dette barnehageåret for dere foreldre.

I år ønsker vi å sette vårt hovedfokus på språk, tekst og kommunikasjon. Barnas språkutvikling er viktig både for barnas sosiale utvikling og deres identitet.

Årsplanen, månedsplaner og mye mer finner du på nettsiden; www.engerbarnehage.no .

Årsplanen skal gi rom for foreldrenes og barnas innspill, derfor er aktivitetsplanen s 13. forslag til aktiviteter. Foreldrene har mulighet til å være med på å medvirke i forhold til årsplanens innhold på foreldremøter og via en brukerundersøkelse.

Husk: Si til oss det du ikke er fornøyd med, og til alle andre det du er fornøyd med!

For personalet; _____
Tonje Kaugerud,
Daglig leder.

Årsplanen bygger på lover og forskrifter fra " Lov om Barnehager" og " Rammeplan for barnehager"

DAGSRYTME .

For at barna skal oppleve trygghet og trivsel i sin daglige tilværelse, mener vi at dagen må være organisert på en slik måte at barna kan etablere forventninger til hva som skal skje. Dagen må ha en struktur som de kan kjenne igjen fra dag til dag, og ha perioder med både aktivitet og ro. I noen perioder leder den voksne aktivitetene, men en stor del av tiden vil barna få disponere sin egen tid til lek og hverdagsaktiviteter. Selv om vi har en fastsatt dagsrytme med faste rutiner, har vi også rom for spontanitet og overraskelser !!
Om barnet skal ha planlagt fri, ønsker vi å få beskjed så tidlig som mulig, pga bemanning osv.

Dette er "rytmen" for dagen vår, men den er langt fra fastlåst

06.15: Barnehagen åpner.

Av praktiske årsaker er hovedregelen at vi starter dagen inne.

Bringe: Barna møtes i garderoben så fremt det er mulig. Barn og foreldre skal føle seg velkomne, dette gir barna en positiv start på dagen. Gi beskjed hvis det er andre enn mor/far som henter.

Frokost.07.30 – 08.30. Barna har med niste. Under frokost kan det være forstyrrende og vanskelig å gå fra for personalet, da må du som forelder følge barnet inn. Barn som kommer etter 08.30 må spise frokost hjemme Eventuelt Tannpuss for de som ønsker det. **(NB! Tannpuss er i tillegg til hjemme!!)**

Alle barn skal være kommet. 09.30.

Ring til barnehagen å gi beskjed hvis dere ikke kommer, eller ikke rekker å komme til 09.30. **Vi ønsker å kunne starte opp med aktiviteter fra dette tidspunktet, og det er forstyrrende når barn og foreldre kommer midt i en aktivitet.** Gi også beskjed hvis barnet ikke kommer i det hele tatt denne dagen – innen 09.30.

Leik /forming /prosjektjobbing/bibliotek/ forskerspire /samling/ skolegruppe.. Fra 09.30.

Det er mye som skjer i dette tidsrommet, og er en viktig lærings- og erfarings periode på dagen. I noen av aktivitetene er barna delt i grupper, dette for at de bedre kan delta på sine premisser (alder og modning). Samlingsstunden er en viktig fellesstund hvor vi legger vekt på sosiale spilleregler og sosial kompetanse.

Lunsj Ca 11.00. Matbokser Vi fokuserer på å få til et koselig måltid hvor vi prater med hverandre. Vi øver på selvstendighet, høflighet og generell bordskikk.

Påkledning/uteleik. 11.45. Barna skal få tid og mulighet til å kle på seg selv, og etter hvert bli mest mulig selvhjulpne. I utetiden er det mest frileik, men noen ganger er leiken tilrettelagt.

Måltid. 14.00. Barna får frukt og tilbud om knekkebrød/havregrøt. De som ønsker det kan også spise medbrakt brødskeive om de har igjen i matboksen. Vi spiser inne eller ute, alt etter hva været tilsier.

Lese-hvilestund etter behov og ønske.

Leik. 14.30. Vi leiker enten inne eller ute.

16.15. Når du henter barnet ditt, er det viktig for oss at vi ser at barnet blir hentet. Ring om det er kommet noe uforutsett i veien, og du ikke rekker å hente FØR 16.30.

Barnehagen stenger 16.30

! Som forelder er det fint at du også oppfordrer barnet til å rydde, fordi det er en felles oppgave!

Planleggingsdager:

NB! Disse dagene er bhg stengt! (I tillegg til jul, påske og sommerferie. Se vedtekter)

09.08.21	Felles plandag ukjent dato	23.12.21	28.02.22	27.05.22
----------	----------------------------	----------	----------	----------

FORELDRESAMARBEID.

Samarbeidet mellom barnehagen og hjemmet skal alltid ha barnets beste som mål og foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. God kontakt mellom barnehagen og hjemmet er veldig viktig for å skape trygghet og en best mulig barnehagehverdag for hvert enkelt barn.

Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå og gruppenivå.

***Daglig kontakt når barnet bringes og hentes i barnehagen.**

Denne kontakten anser vi som meget viktig, fordi vi her deler informasjon som er viktig i hverdagen for barnet her og nå. Her er det viktig at også du som forelder tar kontakt med oss ansatte og spør. Dette fordi det kan være veldig vanskelig å ta kontakt med alle, når vi også har de andre barna rundt som trenger hjelp og veiledning. Spør om det du lurer på!
Dagligdagse beskjeder som gjelder barnet gis til personalet.

*** Daglig informasjon fra barnehagen.**

Dette finner du på veggen i garderoben, dokumentert skriftlig eller gjennom bilder. Ellers er den daglige informasjonen muntlig ved henting.

*** Dokumentasjon**

Dokumentasjon på det pedagogiske arbeidet inngår i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Dette skjer bl.a skriftlig på bl.a. månedsplaner og info.tavle og gjennom bilder/ film på digital ramme i garderoben. Og individrettet på foreldresamtaler.

*** Dugnader og sammenkomster.**

Bl. a foreldrekafe, sommeravslutning, turer m.m. Dette er både trivelig og nettverks skapende. Noen dugnader er inntektsbringende for barnehagen. Det meste av eventuelle overskudd blir brukt på leiker og materiell til barna.

*** Foreldremøter.**

Holdes to ganger i året, dette er et møte for alle foreldre. Her diskuterer vi det pedagogiske arbeidet, legger frem informasjon m.m. Det vurderes også hvert år om det skal holdes eget foreldremøte for «nye» foreldre før oppstart.

***Foreldresamtaler.** Holdes også to ganger i året. Her utveksler vi erfaringer og observasjoner om barnets trivsel og utvikling på alle områder. Vi tar utgangspunkt i observasjonsskjemaet "Alle med" og "Tras". Disse skjemaene kartlegger lek, trivsel, hverdagsaktiviteter, sansing, motorikk, språk og sosio- emosjonell utvikling.
På våren er det obligatorisk, mens den på høsten kan være frivillig.

Oppstartsamtale.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Den første tiden sørger personalet for tett oppfølging.
Oppstartsamtale har vi med " nye foreldre" 1-2 mnd etter oppstart.

PERSONALSAMARBEID.

Et godt personalsamarbeid er en viktig del av det pedagogiske arbeidet og for at barnehagen skal få et trivelig miljø, både for barn og voksne.

Personalgruppa jobber mot felles holdninger, verdier og syn på barn/ barndom.

Rammeplanen setter stort fokus på voksenrollen i barnehagen. Den sier bl.a. "barnehagen skal arbeide kontinuerlig med å støtte og fremme enkeltbarns og barnegruppas sosiale ferdigheter". Personalet er i stor grad rollemodeller, som gjennom sin væremåte bidrar til barns læring av sosiale ferdigheter. Et aktivt og tydelig personale, som er anerkjennende og støttende, er derfor nødvendig for å skape et varmt og inkluderende sosialt miljø.

Vi legger vekt på **ÅPENHET, DELAKTIGHET, RAUSHET, SAMHØRIGHET, GLEDE** og **TRIVSEL** i arbeidet, samt en god del **HUMOR**.

Vi har 5 plandager i løpet av et barnehageår, og personalmøte ca 1 g. pr mnd.

Dette anser vi som veldig viktig for å kunne kurse personalet, og gi barna og dere kvalitet i form av pedagogisk opplegg, personlig utvikling, oppfølging, informasjon og dokumentasjon. I tillegg har vi trivselssamtaler en gang i året.

Taushet og opplysning : Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Barnehagens ansatte har ifølge barnehageloven §20 taushetsplikt. Barnehagen har ifølge §21 og §22 opplysningsplikt til sosialtjenesten, den kommunale helse- og omsorgstjenesten og barnevernstjenesten

ANDRE SAMARBEIDSPARTNERE.

Skolekontoret v / barnehagekonsulent.

- Arrangerer møter 1 g. pr. måned og div.kurs som fremmer et godt samarbeid.

Småbarnsteam.

- Et rådgivende organ hvor barnehagen og /eller foreldre kan få veiledning.
Representant fra PPT, barnevernet, helsestasjon, BUP(barne- og ungdoms psykiatri).

Barnehagene og Eggedal skole.

- Pedagogisk nettverkssamling
- Overgang fra barnehage til skole (se eget avsnitt om dette).

Helsestasjonen.

- Bl.a. fysioterapi/ergonomi

PPT,(pedagogisk psykologisk tjeneste).

- Kontaktmøte min 2 ganger pr år. - Oppmeldingsorgan.

BV, (barnevernet).

- Kontakt ved behov for veiledning og/ eller ved meldeplikt.

BARNES RETT TIL MEDVIRKNING.

Å la barna medvirke betyr ikke at det er barna som skal bestemme, eller at barna kan gjøre som de vil. Men, de skal være med på å legge føringer for tempo, rytme og innhold i barnehagedagen, ved direkte innflytelse, og indirekte gjennom å bli lyttet til i forkant av beslutningsprosesser. **Vi har også 2 barnesamtaler i året med de to eldste kullene.**

***Tempo: Innflytelse ved å gjøre ting på sin måte, i sitt tempo, med sine forutsetninger.**

*** Rytme: Innflytelse ved å få leke ferdig og få tid og mulighet til å avslutte en aktivitet.**

*** Innhold: Innflytelse ved å få være med å bestemme ut ifra alder og forutsetninger.**

De skal bli hørt og sett, få komme med innspill og ønsker i samsvar med alder og modenhet, og være med å påvirke sin egen hverdag i en viss grad. Men det er like viktig å passe på at barna ikke skal overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta også.

Det betyr at vi skal være lydhøre og følge barnas initiativ i her og nå situasjoner. Vi skal være bevisst på våre tilbakemeldinger og våre handlinger.

Vi skal ta hensyn til barnas uttrykksmåter, og støtte dem i å undre seg og å stille spørsmål.

Barns vitebegjær og nysgjerrighet kan føre til de mest interessante temaer, prosjekter, rolleleik og samtaler.

Personalet i barnehagen har en grunnleggende felles forståelse for barns medvirkning, slik at vi best jobber mot det samme målet.

LIVSMESTRING OG HELSE.

« Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold, og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.»

Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, positiv selvoppfattelse og forebygge, stoppe og håndtere krenkelser og mobbing. Barna skal derfor støttes i å mestre motgang, håndtere utfordringer, og bli kjent med egne og andre følelser.

LIVSMESTRING, er å utvikle ferdigheter og tilegne seg praktisk kunnskap som hjelper den enkelte til å håndtere medgang, motgang, personlige utfordringer, alvorlige hendelser, endringer og konflikter på best mulig måte.

Barna oppfordres til hjelpe hverandre, de skal lære å ta hensyn og akseptere andre. Og det viktigste vi kan lære i barnehagen er hvordan vi skal omgås hverandre på en god måte. Hva kan jeg si og hva kan jeg ikke si? Hva er akseptert i denne sammenhengen og hva er ikke akseptert? Hva skal jeg gjøre for å få være med å leike og hva gjør at jeg ikke får være med å leike? Alt dette er viktig kunnskap barna må erfare for mestre hverdagen som barn, og seinere ungdom og voksen. Barnehagens mål må være å gi alle barn kunnskap og holdninger med på veien slik at vi oppnår gode sosiale ferdigheter.

Barn må også få møte motstand. Det er viktig slik at de er godt rustet til å mestre hverdagen, livet og dets utfordringer som kommer – FOR LIVSMESTRING ER IKKE DET SAMME SOM LIVSFØREKLING. Derfor er det MEGET viktig at barna lærer å takle at de ikke alltid får det de ønsker, ikke kan bestemme alt, ikke alltid kommer i første rekke, ikke får lov å være med på alt, osv.

LEIK.

Leik er en helt sentral aktivitet for barn, og har stor betydning for barns utvikling. Barn leker fordi de liker å leke og fordi de har lyst til det. Lek oppleves som attraktivt i seg selv, er frivillig og utviklende som individ i gruppe. Lekens egenverdi skal anerkjennes. (R-17, s. 20).

Gjennom rolleleik lærer barna blant annet: turtaking, følge spilleregler, lære sosiale koder, ta i mot beskjeder, gi beskjeder, lytte, bli lyttet til, lære å løse konflikter, forhandle og fordele roller, lære om fleksibilitet, lære seg å regulere atferd, ta initiativ, bearbeider vanskelig følelser, utvikler empati, prøve ut roller, prøve og feile, oppleve mestring, oppøve konsentrasjon og oppmerksomhet, tilegne seg kunnskap, bruke fantasien, ha det gøy! Dette er læring på høyt nivå! Lek og læring er to sider av samme sak i barnehagen.

I lek hvor barna tar ulike roller og hvor de «later som om», ligger det mange læringsmuligheter for god kommunikasjon og godt samspill. Slik rolleleik øver opp en del mentale og sosiale egenskaper hos barna.

Leken kan stimulere alle sider ved barns utvikling, både språklig, sosialt, emosjonelt, kognitivt, moralsk og motorisk utvikling. Leken er også med på å utvikle kreativitet, problemløsningsevne og å lære barnet noe om hvordan verden fungerer både sosialt og fysisk.

Leikekodene må læres, språket må av og til støttes for at barnet kan gjøre seg forstått av de andre, kunnskap om hva man leker må av og til erfares før man kan kaste seg ut i leken. Noen ganger utvikler leken seg i retning av mobbing. Dette har ikke barna grunnlag for å håndtere selv! Det er vi voksne som har ansvaret! Det kreves nærværende voksne med kompetanse på lek og barns utvikling for å ivareta og videreutvikle den gode leken for alle barn. Vi voksne kan ha mange ulike funksjoner og roller i forhold til barns lek, aktivt delta, på "sidelinje-delta", svare på invitasjoner og hjelpe til mot og forbygge konflikter i leken.

OVERGANG BARNEHAGE – SKOLE.

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang. Barnehagen har derfor i samarbeid med skolene og kommunen laget en årskalender for overgangen mellom barnehage – skole. (revidert i 2020). En viktig del av samarbeidet, er fadderordningen som skolene har. Alle som skal begynne på skolen får tildelt en fadder, som skal følge dem det første året på skolen. Vi har noen møter på våren til å bli kjent med fadderne, og gjøre felles aktiviteter med dem. Informasjon angående dette blir utdelt til de det gjelder.

Barnehagen skal legge til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskap og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Det er viktig å øve på sosiale ferdigheter og spilleregler, samtidig som det også er viktig å trene litt på " skole-aktiviteter".

Vi starter "skolegruppe" i oktober som bruker aktivitetsboken; «Trampoline», og Ipad som verktøy for digital skaperglede.

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD.

Barnehagen skal være en arena som fremmer **omsorg, lek, danning, læring, vennskap og fellesskap** for å sikre barn gode utviklings og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnets hjem.

Vi i Enger barnehage ønsker, i samarbeid med barnas hjem, å legge til rette for dette, og "den gode Barndommen". GRUPPETILHØRIGHET, VENNSKAP, GLEDE, HUMOR OG GODE BARNDOMSMINNER.

Med **omsorg** mener vi gode relasjoner mellom barn og mellom barn-voksne. Omsorg skal være preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse og evne og vilje til samspill. Vi ønsker å skape et godt utviklingsmiljø for barna og være gode omsorgspersoner som gir trøst, hjelp og oppmerksomhet. Hvert enkelt barn skal bli møtt ut fra sine forutsetninger, bli sett og tatt vare på.

Med **dannelse** menes forming av menneskets personlighet, evner og anlegg, oppførsel og moralsk holdning gjennom oppdragelse, miljø og utdanning. Det er en kontinuerlig prosess i samspill med omgivelsene. Sosial kompetanse, ta vare på verdier/normer, utøve respekt, forskjell på riktig/galt, gode relasjoner, anerkjennelse, gode rollemodeller, selvfølelse, folkeskikk og høflighet, er noen stikkord. Det handler om at vi skal bli hele mennesker. Personalet skal veilede barnet i dets tilpasning til samfunnets normer og sosiale krav. Personalet skal oppmuntre barna til å være aktive og ansvarsbevisste deltagere. Det er viktig at personalet har en bevisst holdning til eget verdigrunnlag, og prøver å ha så noenlunde like grenser.

Med **læring** menes at barnehagen skal gi barna kunnskap, ferdigheter og holdninger gjennom hverdagsaktiviteter, lek og sosialt samspill. Det er viktig at det finnes glede og humor i barnehagen og at **leiken** har en fremtredende plass i barnas liv! Fellesskap og felles opplevelse gir følelse av samhold og inspirasjon til leiken. Vi mener også at samlingsstunden er en viktig arena for felles opplevelser og gleder, sang og læring.

Vennskap og fellesskap: Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Basiskompetanse handler om sosial handlingsdyktighet, språk og kommunikasjon, og dette lærer barna bl.a. gjennom lek med venner.

Med **sosial kompetanse** mener vi å kunne ta hensyn, samarbeide, hevde egne meninger, vise empati, selvkontroll og vise prososial adferd i bl.a. lek og hverdagsaktiviteter. For å kunne omgås andre mennesker på en positiv måte, må man kunne mestre dette, noe som vil styrke selvbilde til barnet. En av våre viktigste oppgaver i barnehagen blir da å legge til rette for og hjelpe barna med å utvikle en basiskompetanse.

"Barn som vet hvordan de skal få venner og beholde venner, har trygghet og sosial kompetanse med seg for resten av livet"

INNHold – fagområdene.

Barnehagens årsplan skal som nevnt være i samsvar med bl.a. Rammeplanen. Her finner vi bl.a. sju fagområder som barnehagen skal jobbe med. I tillegg vil barnehagen markere alle høytider. En stor og viktig del av barndommen og vår hverdag, er **LEIK**. Den er essensiell og favner alle fagområdene!

Kommunikasjon, språk og tekst.

- -> Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk, ved bl.a. samtale, lytte, turtaking, lese tekst, fremføring, sang, leike med språket, rim, regler, lyder. Muntlig språk og skriftspråk, verbalt og non-verbalt, og Språkgrupper ved behov.

Kropp, bevegelse, mat og helse.

- -> Bl.a. leik og bevegelse i naturen, leik og aktivitet i "gym" salen, kjennskap til kroppen, hygiene, mat og kosthold.

Kunst, kultur og kreativitet.

- -> bl.a. musikk, tegne/male, besøke kunst og kultur institusjoner, bruke naturmaterialer, Utvikle ideer – skape uttrykk

Natur, miljø og teknologi.

- bl.a. dyr i vårt nærmiljø, planter og blomster, mennesker og natur – årstider.
- FORSKERSPIREN- fysikkeksperimenter og andre utforskningsprosjekter.
- Ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Fremme verdier, holdninger og praksis for et bærekraftig samfunn.

Etikk, religion og filosofi.

- -> bl.a. markere høytider som jul og påske, bli kjent med andre land sine høytider, religion, hverdagsetikk, normer og regler.

Nærmiljø og Samfunn

- -> bl.a. Bruke nærmiljøet og besøke kultursteder, lokale tradisjoner, bli kjent med egne nasjonale minoriteter, samfunnet og verden

Antall, rom og form

- -> bl.a. Leik og spill, telling, sortering, lære gjennom matlaging, dekke bord, være med på butikken, og andre hverdagslige aktiviteter.

Ut fra hovedtemaene vil barnas medvirkning stå i fokus når vi velger aktiviteter og innhold.

SATSNINGSOMRÅDE .

Mens en visjon er som en ledetråd som en kan strekke seg etter over lang tid, er et satsningsområde et område som det blir satt fokus på i en bestemt periode.

Kommunikasjon, språk og tekst skal være satsningsområdet gjennom hele året. Kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Et godt utviklet språk er viktig for å kunne fungere i lek og sosialt samspill.

I leken bruker barna språket til å argumentere, forhandle og fortelle hverandre hva leken handler om. Barn som kan sette ord på sine følelser kan lettere bli forstått og få hjelp til å håndtere vanskelige følelser.

Vi skal arbeide aktivt for at barna skal beherske muntlig språk i kommunikasjon med andre og at de skal bli trygge nok til å ytre sin mening i gruppa.

Å utforske rim, regler, rytmer, lyder og stavelser i ord er noe man ofte forbinder med språklek. Formålet med språklek er å stimulere den språklige bevisstheten hos barna. Barn som er språklig bevisste og kan leke med språkets formside, har som oftest et bedre utgangspunkt for å lære å skrive og lese enn barn som er lite språklig bevisste. Det vil si at godt språkarbeid i barnehagen har effekt på barnas språklige utvikling og kompetansen de tar med seg inn i skolen.

Hovedmål: Stimulere den språklige bevisstheten hos barna.

Delmål 1: Ha fokus på prosessen, så vel som resultatet.

Delmål 2: Utvikle et godt språk for å kunne fungere i lek og sosialt samspill.

Barna er aktivt deltagende og medvirkende

Samtidig skal vi sørge for at barna er innom alle de andre fagområdene i løpet av barnehageåret også, deriblant med litt ekstra fokus på **nærmiljø og samfunn (bygda vår)**

« Barn som oppmuntres til nysgjerrighet og til stadig å forstå og lære noe nytt, har et godt utgangspunkt for videre utvikling.»

LEIK

Leiken skal ha en sentral plass i barnehagen og leikens egenverdi skal anerkjennes. Den aller viktigste aktiviteten for barn er lek, den er liksom barnets «arbeidsdag» og må ses som en nødvendighet og bli respektert deretter. Den aller viktigste innfallsporten til læring går gjennom lek. Her foregår sensomotorisk utvikling, språktilegnelse, holdninger og praktiske- og sosiale ferdigheter

Leiken er i hovedsak barnas regi, men vi voksne skal være deltagende og gode medspillere. Leiken foregår store deler av dagen og skapes av barna, men vi voksne skal legge til rette og lage rammer for den, slik at den kan bli positiv og utviklende.

Frilek – når barna leker uten innblanding fra de voksne. Dette er stort sett den beste lekeformen for barn. De må lære seg å ordne opp i egne konflikter, håndheve regler for leken, begynne og avslutte når de vil, velge seg lekekamerater som «passer» til sitt eget utviklingsnivå.

Styrt lek – når de voksne går inn og deltar i leken. I den grad dette er for å få «lekesvake» barn til å utvikle lekeferdigheter, er dette et godt pedagogisk virkemiddel. Også dersom det i barnehagegruppa danner seg uheldige makt- og dominansstrukturer mellom barna. Personalet må være gode observatører, og se eller føle når de bør holde seg på avstand.

Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek, både inne og ute. Vi skal også bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek, alene og sammen med andre.

” Barn som leker og lærer sammen med andre barn, har med seg verdier som respekt og toleranse for ulike mennesker”.

ARBEIDSMÅTER OG PROGRESJON.

PROGRESJON = FREMSKRITT = UTVIKLING.

Det du ikke kan eller ikke får til i dag, får du til i morgen eller til neste år.

Både voksne og barn skal ha noe å strekke seg mot her i barnehagen.

Vi skal bruke varierte arbeidsmåter og arbeide tverrfaglig og helhetlig for å skape engasjement, interesse og motivasjon. Det har nå blitt flere små barn, og de er ikke bare mottakere av stell/omsorg, men aktive og deltakende i sin egen hverdag. Utvikling og progresjon helt fra småbarnsalder vil gi barna sammenhenger i kunnskap og ferdigheter langt fram i tid.

Fra å bable i vei til å kunne uttrykke seg verbalt, fra å rable til å skrive navnet sitt. Fra første fingerdypp i malingen til blyantgrep og pensel. Fra ”mitt og meg” til ”oss og dele”.

Når det er sammenheng i opplevelser, lek og læring lærer barna mer, de opplever progresjon i utfordringer og erfaringer (Å, nå klarte jeg det..!).

Vi lærer av hverandre; av våre jevnaldrende, av dem som er eldre, de som er yngre og de voksne. Voksne og barn må være mye sammen i ulike situasjoner for å sikre fremgang i ferdigheter, kunnskap og holdninger. De voksne sørger for at barna får utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Det vil si at ”Røde tråder” gjennom barnehageløpet er viktig, og ting kommer igjen i ulike drakter og utfordringer.

At vi får til fremskritt kan vi dokumentere gjennom observasjoner, barnas avslutningspermer, bilder og foreldresamtaler. Progresjon for de voksne oppnår vi gjennom at vi går på kurs, leser faglitteratur, at vi får og tar ansvar.

”En god barndom varer hele livet»

VI BYGGER STEIN PÅ STEIN.

1-3 åringene

- ☉ Skal bli kjent med, og bli trygge på, de voksne og gruppen av barn.
- ☉ Vi legger til rette for at de skal knytte vennskap.
- ☉ De blir kjent med det fysiske miljøet, dagsrytmen og regler/grenser.
- ☉ Vi lærer bort enkle sanger og inspirerer dem til å bli glade i bøker.
- ☉ Motoriske ferdigheter – fin og grov.
- ☉ Vi legger vekt på en god utvikling av alle sansene.
- ☉ Egne tilpassede utflukter og opplevelser, men også sammen med de andre.

3-4 åringene

- ☉ Vi gir dem større utfordringer på mange områder.
- ☉ De lærer å bruke språket mer nyansert.
- ☉ Vi legger vekt på at de skal lære å holde orden på saker.
- ☉ Av-/og påkledning læres.
- ☉ Ta imot og lytte til beskjeder, ta ordet selv.
- ☉ De utfordres til å prøve nye ting.
- ☉ En dreining fra “meg til oss”.
- ☉ Øve seg på konsentrasjon i ulike sammenhenger.

5-6 åringene

- ☉ Mye tid til lek og skoleforberedende aktiviteter (se avsnitt om overgangen mellom barnehage og skole).
- ☉ Selvstendighet -mestring/ferdigheter. Stole på seg selv, sette ord og uttrykk på følelser og opplevelser.
- ☉ Egne turer og opplevelser, og egen førskolegruppe.
- ☉ Konsentrasjon.

VURDERING av barnehagens arbeid.

Innhold og aktiviteter skal vurderes jevnlig, underveis og i ettertid.

Barna evaluerer naturlig underveis, og gir personalet signaler som må fanges opp og vurderes. Dette betyr at Barna vurderer "der og da", personalet vurderer underveis og i ettertid, på felles møter og på egne skjemaer, og foreldrene vurderer skriftlig en gang i året. Progresjon i barnas utvikling generelt og i forhold til måla, blir vurdert underveis og på personalmøter, foreldremøter og foreldresamtaler.

Vi har også mulighet til å ha barnesamtaler med de eldste barna.

I tillegg blir det pedagogiske arbeidet, holdninger til barna, til foreldrene, til personalet, og arbeidet til styrer og ped.leder vurdert i et kvalitetssikringsverktøy.

**AKTIVITETSPLAN;
pedagogisk tilrettelagt aktivitet og tema.**

NÅR	• HVA
August og september	• Tilvenning av barn og "komme i gjenge" med rutiner o.l. • Starte opp med Kommunikasjon, språk og tekst. • Eggedal mølle m/ 16 kullet – lokal historie • Forskerspire • Friluftslivets uke • Brannvern
<u>Oktober og november:</u>	• Kommunikasjon, språk og tekst. • Spa-dag • Forskerspire. • Starte opp med "skolegruppe" • Farsdag; formingsaktivitet og foreldrekafe.
<u>Desember:</u> Juleforberedelser.	Det kommer eget opplegg på månedsinfo.
<u>Januar og februar:</u>	• Kommunikasjon, språk og tekst. • Vinteraktivitetsdag • Forskerspire • Morsdag; formingsaktivitet og foreldrekafe • Karneval og fastelavn.
<u>Mars og april:</u>	• Kommunikasjon, språk og tekst. • Forskerspire. • Påske • Sydentur
<u>Mai og juni:</u>	• Kommunikasjon, språk og tekst. • Forberedelser til 17.mai • Sykkel dag • Kulturtur til Haglebu med 16/17 kullene • Andersnatten med 16 kullet. • Brannvern • Sommeravslutning

Vi utforsker temaene noe i samlinger, og er noe ute i felten. Dette for å knytte sammen teori og praksis.

Det blir også i år deling av gruppa i flere sammenhenger siden barna trenger utfordringer på mange ulike nivå. Barna har ulike interesser og behov, og dette vil vi imøtekomme på en best mulig måte. De aller minste vil delta på sitt nivå. De større barna kommer til å fordype seg mer

Mine egne ideer og notater :

«Jeg håper påskeharen har tatt vaksine, sånn at han kan
komma allikevel 😊»

«je liker ikke å miste hugu je...»

« Pappa er så lang at han har begynt å krympe..Han har kømmi i den alder`n!»

« Jeg fikk meg muskler på fredag jeg! ..»

21 august; «Ja,ja, nå e jula rett rundt hjørnet...!»

Organisasjonsnummer 971478950

Telefon 32712590 E-post : engerbhg@online.no

Nettside: [engerbarnehage](http://engerbarnehage.no)